

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»	Сторінка 1	Сторінок 15	
		Актуалізація: 2021-03-__		

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено та введено в дію
наказом по ХНАДУ

від 11 березня 2021 р. № 55

Ректор

Віктор БОГОМОЛОВ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

ВІДДІЛ «АСПІРАНТУРА І ДОКТОРАНТУРА»

ПСП 1.3.2-02:2021

ХАРКІВ
2021

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»		Сторінка 2	Сторінок 15
			Актуалізація: 2021-03-__	

ПЕРЕДМОВА

1. ПІДРОЗДІЛ-РОЗРОБНИК: відділ «Аспірантура і докторантура».

РОЗРОБНИКИ:

Батракова Анжеліка Геннадіївна – проректор з науково-педагогічної роботи
 Дмитрієв Ілля Андрійович - проректор з наукової роботи,
 Проніна Людмила В'ячеславівна – завідувач відділу
 «Аспірантура і докторантура».

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора ХНАДУ від 11
березня 2021 року № 55
- 3 ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ЗМІСТ, СВОЄЧАСНУ ПЕРЕВІРКУ ТА
АКТУАЛІЗАЦІЮ ПОЛОЖЕННЯ несе завідувач відділу
«Аспірантура і докторантура».
- 4 Періодичність перевірки – один раз в п'ять років або в разі зміни законо-
давства України

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»		Сторінка 3	Сторінок 15
			Актуалізація: 2021-03-__	

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНЬОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВІДДІЛ «АСПІРАНТУРА І ДОКТОРАНТУРА»

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Відділ «Аспірантура і докторантура» – самостійний науково-освітній структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (далі - ХНАДУ, Університет), який об'єднує в собі аспірантуру та докторантуру та створений для координації діяльності структурних підрозділів університету, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук відповідно (далі – здобувачі) - фахівців вищої кваліфікації для автомобільного транспорту і дорожньої галузі.

1.2. Відділ «Аспірантура і докторантура» (далі – Аспірантура) у своїй діяльності керується вимогами Конституції України, Законів України „Про освіту”, „Про вищу освіту”, Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», наказів Міністра освіти і науки України, Статуту ХНАДУ, інших нормативно-правових актів щодо організації підготовки науково-педагогічних кадрів.

Дане Положення розроблено на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)».

1.3. Відділ «Аспірантура і докторантура» утворений наказом по ХНАДУ від 11.03.2021 № 55 на базі самостійного структурного підрозділу «Аспірантура», який було утворено одночасно із створенням Харківського автодорожнього інституту (Постанова Центрального виконавчого комітету Союзу РСР та Союзу народних комісарів Союзу РСР від 23 липня 1930 року №237 «Про реорганізація вузів, технікумів та робфаків»).

1.4. Проведення освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти ХНАДУ здійснює після отримання відповідної ліцензії. На науковому рівні вищої освіти підготовка докторів наук університетом здійснюється без отримання ліцензії.

Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, та вартість такої підготовки визначаються Вченою радою ХНАДУ з урахуванням ліцензійного обсягу, зазначеного в ліцензії, та можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва та задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

К Д

Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури ХНАДУ здійснюють спеціалізовані вчені (наукові, науково-технічні, технічні) ради (далі - спеціалізовані вчені ради), створені наказами уповноваженого Кабінетом Міністрів України органу, як центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки, у підпорядкуванні та сфері управління якого перебуває Університет (Міністерство освіти і науки України).

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»		Сторінка 4	Сторінок 15
			Актуалізація: 2021-03-__	

1.5. Аспірантура безпосередньо підпорядковується проректору з наукової роботи і проректору з науково-педагогічної роботи (в обсязі функціональних обов'язків).

1.6. Місцезнаходження Аспірантури: вул. Ярослава Мудрого, 25 м. Харків 61002, Україна.

1.7. Номенклатура справ Аспірантури щорічно затверджується в порядку, встановленому Інструкцією з діловодства, затвердженою наказом ректора університету від 27.06.2012 р. № 132.

2 ПРИХИЛЬНІСТЬ ПОЛІТИЦІ У СФЕРІ ЯКОСТІ

2.1. Будучи структурним підрозділом ХНАДУ, колектив Аспірантури повністю підтримує і зобов'язується виконувати проголошені Університетом політику і цілі у сфері якості з освітньої і наукової діяльності.

2.2. Обов'язки Аспірантури по виконанню політики ХНАДУ у сфері внутрішнього забезпечення якості з освітньої і наукової діяльності полягають у здійсненні таких процедур та заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ХНАДУ та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті університету та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу здобувачів за кожною освітньою програмою;
- 5) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 6) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 7) забезпечення дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами ХНАДУ, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 8) інших процедур і заходів.

2.3. Обов'язки Аспірантури по виконанню політики ХНАДУ у сфері зовнішнього забезпечення якості з освітньої і наукової діяльності полягають у здійсненні таких процедур та заходів:

- 1) забезпечення ефективності процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти;
- 2) забезпечення наявності системи проведення процедур зовнішнього забезпечення якості, в тому числі з використанням системи академічної мобільності;
- 3) забезпечення наявності оприлюднених критеріїв прийняття рішень відповідно до стандартів та рекомендацій забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти;
- 4) налагодження доступного і зрозумілого звітування;
- 5) проведення періодичних перевірок діяльності систем забезпечення якості та механізмів роботи з отриманими рекомендаціями;
- 6) інших процедур і заходів.

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»	Сторінка 5	Сторінок 15
		Актуалізація: 2021-03-__	

2.4. Прихильність політиці у сфері якості забезпечується колективом Аспірантури також шляхом:

- 1) безумовного дотримання законодавства України;
- 2) всебічної підтримки у повсякденній діяльності рішень Вченої ради ХНАДУ, робочих груп з якості;
- 3) внесення пропозицій по коригуванню Політики в області якості при здійсненні керівництвом щорічного аналізу роботи структурних підрозділів університету;
- 4) організація виконання вимог до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджується Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
- 5) розуміння політики ХНАДУ у сфері якості кожним співробітником Аспірантури;
- 6) виключення ризиків, пов'язаних із наданням неякісних послуг;
- 7) інших процедур і заходів.

3. ФОРМИ, ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ ТА СТРОК НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

3.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється:

- 1) в Аспірантурі за очною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі за очною (денною, вечірньою) формою навчання.
- 2) поза аспірантурою (для осіб, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність в ХНАДУ).

3.2. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється в докторантурі ХНАДУ за очною (денною) формою навчання шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

3.3. Підготовка осіб в аспірантурі і докторантурі здійснюється:

- 1) за рахунок коштів державного бюджету України;
- 2) за рахунок коштів юридичних та/або фізичних осіб – на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав ХНАДУ на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або доктора наук.

3.4. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі - два роки.

4. ПОРЯДОК ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ

4.1. Вступ до аспірантури ХНАДУ здійснюється на конкурсній основі відповідно до затвердженого Вченою радою ХНАДУ Положення про зарахування та проведення вступних випробувань до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті (далі – Правила прийому), які щорічно розробляються на підставі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених наказом МОН, вве-

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»		Сторінка 6	Сторінок 15
			Актуалізація: 2021-03-__	

деного в дію наказом по університету та оприлюдненого на офіційному веб-сайті ХНАДУ.

4.2. Правила прийому діють протягом відповідного календарного року і визначають, зокрема:

1) порядок, перелік і строки подання документів для вступу до аспірантури та докторантури;

2) зміст, форму і строки вступних випробувань для конкурсного відбору вступників до аспірантури та докторантури за кожною спеціальністю або відповідною галуззю знань.

4.3. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (спеціаліста). До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з Правилами прийому до ХНАДУ.

Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням в установленний строк документів, визначених Правилами прийому.

4.4. Перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури, повинен включати: заяву вступника; копію диплома магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації); у разі потреби документ про визнання особи органами медико-соціальної експертизи особою з інвалідністю.

Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття Вченою радою ХНАДУ рішення про визнання його диплома.

4.5. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі чи докторантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

4.6. Вступні випробування до аспірантури складаються з:

1) вступного іспиту із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);

2) вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької або французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом;

3) інших форм вступних випробувань (іспити, співбесіди, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень).

Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника, та

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»		Сторінка 7	Сторінок 15
			Актуалізація: 2021-03-__	

рекомендацій медико-соціальної експертизи.

Відповідно до Правил прийому особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

4.7. Вага балу з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається в Правилах прийому.

Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до ХНАДУ протягом одного календарного року.

4.8. Вступні випробування до аспірантури, згідно Правил прийому, проводяться предметними комісіями, до складу яких входить, як правило, три - п'ять осіб, які призначаються наказом по ХНАДУ.

До складу предметних комісій включаються доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметних комісій можуть бути призначені також представники інших ЗВО, з якими укладено договори про ведення спільної наукової діяльності та/або про спільне керівництво дослідженнями аспірантів, та/або про спільне виконання освітньо-наукової програми або з якими здійснюється підготовка докторів філософії за спільною освітньо-науковою програмою.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням Вченої ради ХНАДУ можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною Правилами прийому.

4.9. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом по ХНАДУ призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед Вченою радою ХНАДУ за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультування), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії (кандидата наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження. Вчена рада університету з урахуванням потреб аспіранта та ефективності роботи наукового керівника з підготовки докторів філософії може відвести більшу кількість годин навчального навантаження керівникові з їх оплатою за рахунок коштів спеціального фонду ХНАДУ.

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»		Сторінка 8	Сторінок 15
			Актуалізація: 2021-03-__	

Рішенням Вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними.

4.10. Взаємозобов'язання аспіранта або докторанта з університетом визначаються угодою, яка розробляється відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 року № 634 «Про затвердження Типового договору про надання освітніх послуг між вищим навчальним закладом та фізичною (юридичною) особою» (зі зсінами та доповненнями)

5. ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В АСПІРАНТУРІ

5.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що містять освітню та наукову складові та затверджуються Вченою радою факультету для кожної спеціальності.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

Здобувач може ввести зміни до свого індивідуального навчального плану за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується Вченою радою факультету.

Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми Аспірантури та наукової програми Докторантури є підготовка та публікація наукових статей.

5.2. Навчальний план Аспірантури повинен містити інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (30-60 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - ЕКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі та докторантурі. Індивідуальний план погоджуються з науковим керівником та затверджуються Вченою радою факультету протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

5.3. Освітньо-наукова програма Аспірантури має включати не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

1) здобуття глибинних знань із спеціальності (групи спеціальностей), за якою (якими) аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджу-

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»		Сторінка 9	Сторінок 15
			Актуалізація: 2021-03-__	

ваного наукового напрямку в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти;

2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти;

3) набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти;

4) здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іноземних наукових текстів з відповідної спеціальності в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти.

5.4. Наукова складова освітньо-наукової програми повинна передбачати проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Вчена рада ХНАДУ має право прийняти рішення про визнання набутих здобувачем в інших закладах вищої освіти (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою Аспірантури.

5.5. Підготовка в Аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Якщо у ХНАДУ не функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, Вчена рада університету може утворити разову спеціалізовану вчену раду з відповідної спеціальності та подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для її акредитації або звернутися з клопотанням про прийняття дисертації до захисту до іншого закладу вищої освіти (наукової установи), де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»		Сторінка 10	Сторінок 15
			Актуалізація: 2021-03-__	

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

5.6. Здобувач може бути достроково відрхований з Аспірантури за грубе порушення правил внутрішнього розпорядку університету, за вчинення протиправних дій, а також за невиконання індивідуального навчального плану та/або індивідуального плану наукової роботи без поважних причин. Рішення про відрухування аспіранта приймає Вчена рада університету.

6. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК У ДОКТОРАНТУРІ

6.1. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до Аспірантури (відділення докторантури) ХНАДУ.

6.2. Протягом строку перебування в докторантурі докторант повинен подати до постійно діючої спеціалізованої вченої ради результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується МОН.

6.3. Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, науковій доповіді за сукупністю статей) повинен представити узагальнення проведених самостійно оригінальних досліджень з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення.

6.4. Перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.

6.5. Докторантура з відповідної спеціальності відкривається за рішенням Вченої ради університету, що затверджується та вводиться в дію наказом ректора за умови наявності трьох штатних працівників - докторів наук, які мають наукову кваліфікацію, що відповідає цій спеціальності, та ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з відповідної спеціальності.

Кваліфікація особи, що відповідає спеціальності, з якої відкрито докторантуру, визначається за такими критеріями:

1) наявність у особи документа про присудження ступеня доктора наук з відповідної галузі знань (науки) та/або спеціальності або присвоєння вченого звання професора за відповідною кафедрою (спеціальністю);

2) наявність за останні п'ять років не менше п'яти наукових публікацій, до яких зараховуються:

а) не менше однієї статті у періодичному виданні, включеному до наукометричних баз даних Scopus або Web of Science Core Collection;

б) статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України;

в) монографії або їх розділи;

г) не більше двох патентів на винахід;

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету	ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»	Сторінка 11	Сторінок 15
		Актуалізація: 2021-03-__	

3) участь у:

а) підготовці наукових кадрів, що підтверджується документом про присудження відповідного наукового ступеня здобувачеві;

б) міжнародних наукових проектах або залучення до міжнародної експертизи;

в) атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої вченої ради, або члена експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій.

6.6. До докторантури приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

6.7. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає кафедрі розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту.

Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників вчена рада факультету заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд Вченої ради ХНАДУ.

6.8. Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури визначається в Правилах прийому до ХНАДУ. Перелік повинен включати, зокрема:

1) письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником ХНАДУ із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;

2) копію диплома доктора філософії або кандидата наук.

6.9. Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками.

У разі позитивного рішення Вченої ради ХНАДУ щодо зарахування такого вступника в докторантуру вона одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови Вчена рада надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

6.10. Вчена рада ХНАДУ в місячний строк розглядає висновки кафедри, Вченої ради факультету щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення Вченої ради затверджується і вводиться в дію наказом ректора.

6.11. На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин навантаження на одного докторанта. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»		Сторінка 12	Сторінок 15
			Актуалізація: 2021-03-__	

6.12. Державне замовлення на підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук в докторантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між закладами вищої освіти та науковими установами, у яких діють спеціалізовані вчені ради з відповідних спеціальностей.

Інформація про розподіл державного замовлення оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ХНАДУ.

6.13. Атестація докторанта здійснюється Вченою радою ХНАДУ.

6.14. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту у вигляді дисертації (монографії, наукової доповіді за сукупністю статей), повинен:

- 1) мати ступінь доктора філософії (кандидата наук);
- 2) представити наукові досягнення з узагальненням проведених самостійно оригінальних досліджень з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення;
- 3) мати опубліковані праці за темою наукових досягнень у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях.

6.15. Атестація здобувача ступеня доктора наук, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту, здійснюється постійно діючою Спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує у ХНАДУ.

6.16. Докторант може бути достроково відрахований з аспірантури за грубе порушення правил внутрішнього розпорядку університету, за вчинення протиправних дій, а також за невиконання навчального та/або наукового плану без поважних причин. Рішення про відрахування докторанта приймає Вчена рада університету.

7. ОСНОВНІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

7.1. Аспіранти і докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України "Про вищу освіту".

7.2. З метою належного проведення наукових досліджень здобувачі також мають право на:

- 1) вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у ХНАДУ, бібліотеках і державних архівах України;
- 2) отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника або на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками (у разі призначення Вченою радою ХНАДУ двох керівників);
- 3) безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- 4) отримання державної стипендії встановленого розміру у разі зарахування на навчання з відривом від виробництва за державним замовленням;
- 5) академічну мобільність, що реалізується відповідно до Стандарту СТБНЗ 70.0-01:2019 «Порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету», затвердженому та введеному в дію наказом по ХНАДУ від 10 червня 2019 року №89;

- 6) академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»		Сторінка 13	Сторінок 15
			Актуалізація: 2021-03-__	

7) участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями;

8) на вибір спеціалізованої вченої ради;

9) трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства;

10) Забезпечення впорядкованим житлом – у разі зарахування на навчання з відривом від виробництва – на час навчання за умови оплати вартості користування житлом самим аспірантом або докторантом (іногороднім).

7.3. Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

1) на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі;

2) на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

7.4. Аспірант або докторант, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі, має право за власним вибором:

1) отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті ХНАДУ на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з аспірантури або докторантури;

2) отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі.

Якщо аспірант захистив дисертацію на другому чи третьому році підготовки в аспірантурі та був обраний за конкурсом на відповідну посаду наукового (науково-педагогічного) працівника в ХНАДУ, то загальна сума залишку стипендії нараховується йому як щомісячна надбавка до заробітної плати.

7.5. Здобувачі Аспірантури зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України "Про вищу освіту".

7.5.1. Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури.

7.5.2. З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень здобувачі також зобов'язані:

1) дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі, встановлених Стандартом СТБНЗ 67.0-01:2019 «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету», введено в дію наказом по ХНАДУ від 28 грудня 2018 року № 178;

2) виконувати індивідуальний план наукової роботи та двічі на рік звітувати про його виконання на засіданні кафедри й один раз у рік – вчентій ради факультету;

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»	Сторінка 14	Сторінок 15	
		Актуалізація: 2021-03-__		

3) подати до спеціалізованої вченої ради свої наукові досягнення у вигляді дисертації та/або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів) у спеціалізованій вченій раді.

7.6. Покладення на здобувача аспірантури обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

8. СТРУКТУРА І ФУНКЦІЇ КЕРУВАННЯ ВІДДІЛОМ «АСПІРАНТУРА І ДОКТОРАНТУРА»

8.1. Структурно Аспірантура складається із двох напрямків: аспірантури – для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та докторантури – для здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук.

8.2. Чисельність працівників Аспірантури встановлюється у відповідності до штатного розкладу ХНАДУ, затвердженого чинним порядком.

8.3. Керівництво роботою Аспірантури здійснює завідувач аспірантури, який повинен мати повну вищу освіту відповідного напрямку підготовки та призначається на посаду і звільняється з посади наказом ректора ХНАДУ за пропозицією проєктора з наукової роботи.

8.4. Завідувач аспірантури:

- 1) безпосередньо організовує роботу аспірантури;
- 2) розробляє проекти перспективних та річних планів прийому до докторантури та аспірантури університету за державним замовленням;
- 3) приймає участь в розробці проекту умови щорічного прийому до докторантури та аспірантури;
- 4) здійснює прийом документів до докторантури та аспірантури. Готує проекти наказів про зарахування осіб до докторантури та аспірантури, призначення наукових керівників та консультантів;
- 5) організовує роботу по прийому до докторантури та аспірантури, а також комісій по прийому кандидатських іспитів з відповідних спеціальностей, іноземних мов та філософії;
- 6) організовує прикріплення здобувачів наукового ступеня кандидата наук, які працюють над дисертаціями, поза аспірантурою;
- 7) готує проект наказу про призначення стипендії аспірантам та докторантам, підтверджуючи його необхідними документами;
- 8) готує проекти договорів/угод/контрактів на надання освітніх послуг Аспірантурою ХНАДУ
- 9) організовує контроль за виконанням докторантами та аспірантами індивідуальних планів роботи над дисертаціями шляхом проведення щорічних атестацій і прийняття за їх результатами рішень про подальше перебування у докторантурі чи аспірантурі
- 10) організовує і контролює підготовку аспірантів з обов'язкових предметів: філософії та іноземної мови, а також додаткових дисциплін, які визначені рішенням Вченої ради університету.

11) проводить первинний, періодичний та позачерговий інструктаж щодо виконання співробітниками аспірантури законодавства України щодо охорони праці,

	Положення про структурний підрозділ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету		ПСП 1.3.2-02:2021	
	Відділ «Аспірантура і докторантура»		Сторінка 15	Сторінок 15
			Актуалізація: 2021-03-__	

пожежної безпеки та промислової санітарії»;

12) виконує інші обов'язки, передбачені посадовою інструкцією, наказами ректора та проректора з наукової роботи.

8.5. Функціональні обов'язки співробітників аспірантури позначаються в посадових інструкціях, розроблених та затверджених в порядку, зазначеному СТБНЗ 2.1.8-0:2010 СМЯ ДОКУМЕНТОВАНА ПРОЦЕДУРА «УПРАВЛІННЯ ДОКУМЕНТАЦІЄЮ» Загальні вимоги до структури, змісту, оформлення, затвердження і актуалізації посадових інструкцій та СТБНЗ 3.0-0:2012 Система управління якістю «Структура, зміст і оформлення положень про структурний підрозділ і посадові інструкції».

8.6. Взаємовідносини Аспірантури з структурними підрозділами ХНАДУ базуються на принципах взаєморозуміння в рамках функцій, покладених на них Положеннями, що входять до системи управління якістю ХНАДУ.

8.7. Завідувач Аспірантури несе відповідальність за неякісне та несвоєчасне виконання обов'язків, покладених на нього цим положенням, посадовою інструкцією та наказами ректора ХНАДУ.

9. ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МАТЕРІАЛЬНА БАЗА

9.1. Витрати на утримання Аспірантури здійснює ХНАДУ за рахунок бюджетного та спеціального фонду.

9.2. Матеріально-технічна база аспірантури базується на основі наданих в користування приміщень, інвентарю, засобів зв'язку, оргтехніки, обладнання, іншими матеріально-технічними цінностями ХНАДУ.

9.3. На правах структурного підрозділу ХНАДУ аспірантури користується усіма видами комунальних послуг.

9.4. Аспірантура розробляє і здійснює заходи щодо забезпечення охорони, цілісності, зміцнення і розвитку закріпленої за ним матеріально-технічної бази ХНАДУ, забезпечує контроль за раціональним і ефективним її використанням.

9.5. З метою організації діяльності з питань організації роботи Аспірантури її співробітники можуть бути відряджені в сторонні українські або закордонні організації та/або заклади освіти у встановленому законодавством України порядку.

9.6. На співробітників аспірантури поширюються дії умов колективного договору, правил внутрішнього розпорядку, соціальних пільг, що надаються усім співробітникам ХНАДУ.

Проректор з наукової роботи

Проректор з НПР

Завідувач відділу
«Аспірантура і докторантура»

І.А. Дмитрієв

А.Г. Батракова

Л.В. Проніна